

І чужому навчається,
і свого не цурається...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HENDERSON 4-0237
УНЧ: HENDERSON 5-8740
New York's Telephone:
BARCLAY 7-4125

РІК LXVIII. Ч. 22. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 3-ГО ЛЮТОГО 1961 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 3, 1961 No. 22. VOL. LXVIII.

КЕННЕДІ ВІДКЛИКАВ ЗАРЯДЖЕННЯ ЩОДО ПОВОРОТУ РОДИН ВІЙСЬКОВИКІВ ЗА МОРЕМ

ПРЕЗИДЕНТ ЗАПОВІДАЄ ПОБОРЮВАННЯ РЕЦЕСІ
ПРИ ЗБЕРЕЖЕННІ ТЕПЕРІШНЬОЇ ВАРТОСТІ
ДОЛЯРА; НЕ ДУМАЄ ПРО ЗУСТРІЧ З ХРУЩОВИМ

Вашингтон. — На другій пресовій конференції, яку безпосередньо передавали через телебачення і радіо, і яка відбулася 1-го лютого о год. 4-й по полудні, президент Кеннеді повідомив в окремій вступній заяві, що він, після наради з державним секретарем і секретарем оборони, вирішив скасувати розпорядження президента Айзенхауера з минулого року про те, щоб 286,700 членів родин військовиків, які відбувають службу за морем, повернулися до ЗДА. Кеннеді заявив, що внаслідок повороту родин до ЗДА зменшилася б мораль тих воїнів, які служать в чужих країнах, і тому треба було це зарядження відкликати. Його уряд старатиметься іншим способом порозуміти одиниці, щоб зменшити відплив доларів за кордон. Військовики за морем будуть обмежені в подорожуванні по чужих країнах і не зможуть купувати там за долари товари тривалої вартості. На початку конференції Президент сказав, у якій в своїй своїй дружині імені дякував тим всім, які були йому присягли побажання після того, як пав Кеннеді народила сина. В цій вступній заяві Кеннеді повідомив журналістів про те, що вже в найближчому часі почнуть видавати скріпки в тих районах, де є більше число безробітних. До тих районів зараховуватимуться штати Вірджинія, частина Пенсильванії, Іллінойс і Кентукі. Уряд хоче скріпити будівельний рух і тому заряджає зменшити відсотки від моргеджів із 5.75 до 5.5%. Президент наказав приспирити виплату дивіденд від забезпечених поліс ветеранів і тим способом економіка країни скріпиться на \$250 мільйонів. Багато часу Президент присвятив на відповіді про економічні проблеми. Він сказав, що в справах економіки зможе мати яскравіший погляд аж за два - три місяці, і тоді зможе сказати, чи треба буде збільшувати податки, щоб покрити ці всі видатки, які матиме федеральна скарбниця. Президент вів, що уряд не думає спричиняти дефіцит в бюджеті, і тому при збільшенні видатків завжди буде думати про їхнє покриття. Один журналіст запитав, чи можна чути такі думки, що Кеннеді напевне занадто чорно замалював економіку ЗДА в своєму зверненні про Стан Унії, щоб незабаром можна було хвалитися поступом в цій ділянці. Президент відповів, що він говорив про економіку так, як її тепер бачив, і при цьому не керувався політичними мотивами. Кеннеді говорив у зверненні про Стан Унії

ЕНЗЕНУТИВНИЙ КОМІТЕТ УНС ВІДБУВ ЧЕРГОВІ НАРАДИ

Союзівка, Кергонсон. — Упродовж минулої середи, 1-го лютого, на цій мальовничій оселі в Кетсільських горах, укріпленій тепер грубою вертевою білого снігу та незрівняльній своєю зимою красою, відбулися чергові наради Головного Екзекутивного Комітету Українського Народного Союзу, на яких розглянуто цілий ряд організаційних, адміністративних та загальногромадських проблем та винесено відповідні рішення. Між іншими мається враження, що коли б наша громада знала про красу і розмаїття та спортивні можливості Союзівки в зимовому сезоні, то ця оселя була б переповнена, зокрема під кінець кожного тижня. Не зважаючи на сніг, що вкриває околиці, доїжд до Союзівки усіми шляхами нічим не різниться від дозвідів вліт, як тільки тим, що обабіч чистих, наче дбайливо прометених шляхів, лежать високі насипи снігу, а око не може намілюватися зимою красою країни, що до злиду нагадує рідний, старий край. На самій Союзівці домі і кімнати постійно опріті, а на її просторах влаштовано всі можливі тільки угодження для зимового спорту, зокрема лежачі і санювання. Союзівка в усіх сезонах, як і можливості та потреби її дальшого розвитку і устаткування становили один з багатьох предметів наряд Екзекутивного УНС, в яких завжди участь усі її члени: головний пресидіум Дмитро Галичанин, що проводить нарадами, заступники головного пресидіуму Іосиф Лисогір і Анна Герман, головний секретар Ярослав Падок і головний касир Роман Слободян, як також редактор "Свободи" А. Драган. Справу Союзівки реферували її управителі Данило Слободян і Володимир Кнас. Зокрема обговорено схвалення вже затвердженого Урядом УНС на річних нарадах минулого року справу будови окремого павільйону на Союзівці, що забезпечував би не тільки можливість продовжувати там нормальну відпочинкову, виховну і розважову активність під час непогоди, але й відкрив би нові можливості, зокрема для влаштування на Союзівці багатовидних конвенцій, зібрань, мистецьких виступів і подібне. Проект такого павільйону приготував архітект Аполлінарій Осадца і він був затверджений відповідною владою. Тепер очікується на найвигідніші пропозиції щодо будівельних підпри-

Куба зараховує през. Кеннеді також до американських „агресорів“

Гавана. — Заява президента Кеннеді в його зверненні про Стан Унії про відносини на Кубі з нагавуванням таємного комуністичного режиму — викликала гостру реакцію з боку Фідела Кастра. Контрольовані цілком урядові машини піднімали кубинські газети, що характеризували той виступ нового американського президента, як „скинення маски“ та „продовження агресивної політики попереднього американського уряду“. За твердженням американської преси, уряд Фідела Кастра хоче, щоб президент Кеннеді погодився на факт конфіскації всього американського майдану на Кубі без відшкодування, „забув“ про всі образи і уся нагітну, ведену кубинськими правителями проти Америки, відмовився від будь-якого підтримання протикастрієвського руху та відновив закуп кубинського цукру. На такій базі Фідел Кастра погодився би припинити дальшу протикастрієвську пропаганду. Поки-що ця протикастрієвська нагітка на Кубі продовжується. У минулий вівторок, на тайному військовому суді у старій фортеці недалеко Гавани, засуджено 66-ох американців у віці від 21 до 34 років на кару по 30 років в'язниці для кожного з них, за „злочини проти безпеки Кубинської дер-

ЗДА ЗДОБУЛИ ВЕЛИКИЙ УСПІХ 3 РАКЕТОЮ „МІНУТМЕН“

Кейп Канаверал, Флорида. — 1-го лютого летунство перенесло першу пробу з ракетою „Мінутмен“, яка з повним успіхом передлетіла з Флориди до південного Атлантику віддалі 4,600 миль. Одночасно випробували всі три частини ракети, а не так як давніше робили, коли випробували тільки окремі частини ракети. Шер летунства генерал Томас Д. Вайт заявив після того успіху, що ЗДА „зробили дуже великий крок до того, щоб здобути першество в ділянці далекосяжних ракет“. Ця ракета зможе летіти на віддалі 6,300 миль, вона є на чотирі рази дешевша від ракет „Атлас“, які коштують по два мільйони доларів. Ракета „Мінутмен“ послугується одним паливом, і тому легше її випускати. В 1964 році буде готових коло 600 ракет „Мінутмен“, 450 цих ракет можна буде випускати з силою, а 250 із залізничних поїздів.

Ракета Мінутмен під час її успішної проби

Американці випустили розвідчий „Самос II“

Пойнт Аргелло, Каліфорнія. — ЗДА 31-го січня з повним успіхом випустили розвідчий супутник „Самос II“, що кружляє довкола Землі в полярному напрямку і зможе з великою докладністю фотографувати Землю навіть при зорному світлі. Представник пресової агенції Асоційтед Пресс подає, що той супутник послатиме на Землю фотографії з такою докладністю, з якою може бачити все здорове людське око на віддалі 100 стій. „Самос II“ облітає Землю впродовж 95-ох хвилин.

У Бразилії перейняв урядування новий президент

Бразилія. — У новообудованій столиці Бразилії цієї самі назви відбулися в минулий вівторок 31 січня п. р. урочисті інавгурації нового президента, Жаніо Квадраса, який — подібно, як Дж. Ф. Кеннеді в історії ЗДА — є наймолодшим президентиом Бразилії, бо має всього 44 роки. Він був посадженим на найбільшій в Бразилії мості Сао Паулю і там вівчався, як добрий господар-адміністратор і санатор фінансів. Раніше він був учителем середньої школи. Не зважаючи на зливу дощу, на інавгурацію з'їхалося стільки людей з провінцій і з сусідніх країн, що тисячі осіб спали в своїх автох, бо всі готелі й заїзні доми були переповнені. Останній прези-

В Ізраїлі криза уряду: Бен Гуріон зголюєсв димісії

Тель-Авів. — Хоч ізраїльський прем'єр Давід Бен Гуріон дістав у минулий понеділок вотум довіри поважним більшістю 77 голосів проти 26, проте він подає наступного дня до димісії, розсердженний заявами, що їх склали з нагоди того голосування представники різних жієвських політичних партій. Справа оберлася довкола затягнутого конфлікту за т. зв. аферу Лівона, колишнього міністра оборони, що його настановником на тому становищі став був власне Бен Гуріон. Сім міністрів, що становили міжпартійну слідку міністерську комісію, очистили Лівона з закидів, що він звинувачував у поведінці такої шпигунської роботи на терені Єгипту, яка довела до дуже прикрий для Ізраїлю наслідків. Лівон ввесь час твердив, що він такого наказу не видавав і остаточно та міжміністерська комісія ствердила, що один високий старшина пофальшував звітності в цій справі і схилюв винув на Лівона. Бен Гуріон, який спершу протегував був Лівона, але згодом став його завзятым противником, не визнає рішення тієї міжміністерської комісії. Йому закинули неадекватність, що він не піддався рішучості більшості, зате він із черги закинув своїм опонентам, що та слідча комісія керувалася політичними мотивами, а не мотивами судової справедливості.

РАДА БЕЗПЕКИ ОН ЗНОВУ ОБМІРКОВУЄ СПРАВУ КОНГА

Об'єднані Нації. — В середу 1-го лютого ц. р. зібралася знову Рада Безпеки Об'єднаних Націй для вислухання скарг з різних сторін проти способу ведення справ місією Об'єднаних Націй в Конго та для обміркування тамошньої загрозливої ситуації. На вступні засідання генеральний секретар ООН Даг Гаммершильд з'ясував відносини в Конго й зажадав поширення його повноважень. Він вказав на дві найголовніші причини погіршення ситуації в Конго: розпад конголійської армії на кілька частин, з яких кожна служить іншій конголійській регіональній групі, та активна допомога отим різним групам ворожих конголійським флациям — поза племенем Об'єднаних Націй. Гаммершильд не назвав за іменем ні одної держави, проте ствердив, що „деякі члени“ Об'єднаних Націй не виконують рішень ООН, щоб не втручатися у внутрішні справи Конга й залишити заведення там по радку Об'єднаних Націй. Між скаргами, що їх вислухав Рада Безпеки, є оскарження з боку конголійського президента Касабу проти шефа місії ООН в Конго індійця Рашвары Даяла, що той веде стороннчу політику політичного підтримання прихильників в'язного першого президента Конга Люмумби. Касабу жадає відкликати Даяла, але Гаммершильд відмовився зробити це. Далі, Касабу закинув з'єднаний Арабський Республіки, що вона перетворює зброю і амуніцію прокомуністичним провінційним правителям в провінції Орїсенталь і Кіру, користуючись советськими літаками типу „Ліушіні“, а також згодом і водними засобами транспорту. Знову ж представник з'єднаної Арабської Республіки в ООН Омар Люфті заповів зголошення кількома азійсько-африканськими країнами спільної резолюції, яка буде домагатися скликання конголійського парламенту й відкликання всіх бельгійців та звільнення з в'язниці Люмумби. Гаммершильд вказав на послаблення чисельної сили міжнародного війська в Конго під прапором ООН внаслідок відкликання військових контингентів п'ятьма азійсько-африканськими державами. Він заявив, що коли не вдасться поповнити здекомплектоване військо ООН, то воно може довести до того, що прийде відкликати всю місію ООН з Конга та припинити однакову військову, як економічну допомогу тій країні, яка тоді пірне цілком в хаос громадянської війни і стане тереном розгри різних держав, що борються за планування Конга.

Англія вважає Ляос за пробний камінь „доброї волі“ Советів

Лондон. — Англійський уряд вважає, що по політиці Москви супроти Ляосу можна буде пізнати, чи Совети дійсно бажать собі відпущення міжнародної ситуації і започаткування ділових східньо-західних розмов. Англійський уряд стурбований, що Москва зволікає з відповіддю на англійську ноту, яка насправді формулює застанови цього Заходу, а саме, щоб відновити міжнародну Конгольську Комісію в Ляосі і щоб для цієї цілі негайно вийхати з підготовки місії делегат Індії. Членами тієї Комісії були Індія, Канада та Польша. Становище Англії в цій справі з'ясував міністер закордонних справ лорд Юм, який тепер перебуває з відвідинами в Італії і в Мільано вголосив в минулий вівторок велику політичну промову. Англія стоїть за те, що найкращою розв'язкою проблеми Ляосу є дієва неутралізація його, а дієва неутралізація урядом у провіді. Совети, маючи, чекать, щоб комуністичні партизани закріпились в поважній частині Ляосу та щоб вимагати поділу Ляосу, за взразком Кореї і В'єтнаму. Захід рішуче відкидає таку ідею. Москва й Пейпінг хочуть скликання нової міжнародної конференції в справі Ляосу, з надією, що на такій конференції вдасться переставити під Ляосу. Тим часом у Ляосі продовжується громадянська війна.

У СВІТІ

● В Англії продовжується публічна дискусія на тему запланованої зливи двох пресових концернів, які видають два великі щоденники й багато тижденьові та різні поважні журнали, між ними найпочтивіший жієвський журнал. При цій нагоді пригадується, що Англія з усіх країн світу має найбільше число преси, бо на кожних 1,000 мешканців продається 573 примірники щоденників. На другому місці стоїть Швеція з 162 читачами щоденників на 1,000 мешканців.

● В Неаполі, в Італії, помер на удар серця в'язиці депортований з Америки злочинець Леоїдзі Сорентіно, званий „Людді ді Тумб“ — Людді Могіла. Ту свою назву придбав со-31 тим, що він, за пробою в ЗДА перші більш гроші, купив собі місце на цвинтарі й гарний пам'ятник. Зробив це тому, що його переслідувала думка, що — як лідар — буде похоронений не в ЗДА, а в Європі.

● В Ізраїльському парламенті прем'єр Давід Бен Гуріон дістав вотум довіри 77 голосами проти 26 у зв'язку з затягнутою кризою довкола т. зв. афери Лівона, колишнього міністра оборони, противника Бен Гуріона, несправедливо оскарженого і потім реабілітованого міжміністерською комісією. Бен Гуріон грозив димісією та все ще домагався звинувинення Лівона з головної в пильних професійних спілках, але більшість жієвських політиків хотіла з Бен Гуріона мати за прем'єра і не виривати Лівона, який має багатьох приятелів, навіть в уряді.

В АМЕРИЦІ

● 31-го січня в Лібоні в Португалії померла на удар серця відома американська письменниця і журналістка, дружина славного американського письменника класика нагороди Нобелів Сінклер Лівса, Дороти Томпсона. Вона була на відліках своєї невідомі північ Майкел Лівс, Сінклер Лівс був її другим чоловіком від 1928-го до 1942-го року. В 1931-му році й віддалася жати інтерв'ю з Гітлером, і після того вона налісала, що Гітлер не є великою людиною.

● В Нью-Йорку на посади Мангеттену вибрала суддо негритянського походження Едварда Р. Додлі, який зайняв становище після негра Гюлена Е. Джека, який мусів залишити становище посади, бо його засудили за те, що дозволив контрабанді відплати своєму мешканцю, не заплатити йому за те \$4,500. Суд визнав, що ця відмова була свого роду хабарем, яким скомпрометувався Джек як політичний діяч.

● Асистент державного секретаря Меннен Вілліамс, який займається африканськими проблемами, заявив, що ЗДА мусить трактувати своє негритянське населення на рівні з іншими громадянами, бо інакше ця країна не зможе здобути симпатій між новими негритянськими державами в Африці.

● Окрема комісія для справ крайових водних ресурсів домагається, щоб ЗДА впродовж найближчих 20-ох років видали 54 мільйони доларів на консервацію води і очищення рік, бо інакше забракне вже в найближчих роках солодкої чистої води для промислових цілей, що може пошкодити оборону ЗДА.

● Секретар здоров'я, виконання і добродієності Абрагам А. Рібікофф відвідав Флориду, де живе більшість кубинських емігрантів від режиму Фідела Кастра, і обіцяв збільшити допомогу тим емігрантам, яких є вже коло 60,000 на Флориді, а в інших штатах живе дальших 40,000. Рібікофф діє з наказу

Мавпа проношує шлях людини. На фотознімці видно геліоконтер, що кружляє над водами Карибського моря, на яких „присіла“ носона кабінна ракети, що в ній мавпа „Гем“ була своєю першу стратосферичну подорож і вернулася назад та була з успіхом вибута з моря. Успішна проба з мавпою є передвісником подорожі людини в космос.

СВОБОДА

UKRAINSKYI SHODENNIK UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25—Jersey City and Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік — \$12.00; на пів року \$6.25; на три місяці \$3.25. — В Джерсі Сіті і закордоном: — На рік \$14.00; на пів року \$7.50; на три місяці \$4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок, — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: SVOBODA, P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Новий успіх ЗДА

На шляху до вивчення космосу людство добивається чимраз нових досягнень — успіхів, які ще вчора здавалися немисливими. Те, що кілька десятиліть чи й навіть кілька років тому здавалося лише мрією, стає реальністю, самозрозумілою справою, якою не вимагає вже пояснень і не викликає сумнівів та заперечень. Красномовним доказом велетенських досягнень у здійсненні найбільш сміливих фантазій в космічній лети численних екіпажів, що їх випустили останніми роками З'єднані Держави Америки і Союзівський Союз, такі найбільш відомі світу, які змагаються за першість у цій діяльності.

Під сучасну пору, з розвитком щораз досконаліших ракет і різного роду екіпажів, які кружляють уже не тільки навколо Землі, але й навколо Сонця, головною проблемою, на розв'язку якої спрямовані усі зусилля науковців і техніків, є випускнення в сферичні простори екіпажів з людиною, а згодом і з цілою людською залогою. Для цієї мети і в ЗДА і в Союзівському Союзі відбуваються безупинні спроби з випускнення у спеціально сконструйованих космічних станціях — мавп, собак, крільків, мишей та ін. Згідно з поданими офіційно підрахунок, протягом останніх років вийшло в космічні подорожі 85 тварин, в тому числі 4 мавпи, 11 собак, 66 мишей, дві жаби і двох крільків. З них 58 перекрулося живими.

В цій довгій черзі спроб з випускнення живих істот в космічні подорожі найважливішим успіхом було випускнення 31-го січня ц. р. з ракетної бази в Кейп Канаверал 37-фунтової мавпи „Гем“ в замкненій кабінці і вилучення її живою й здоровою по 15 хвилинах лету на висоту 153 миль і на відстані 420 миль, із швидкістю 5,000 миль на годину. Досягнутий цією спробою успіх вважають у наукових колах ЗДА за великий крок уперед на шляху до випускнення ракети з людиною — астронавтом, над здійсненням чого працює американська технологія. До участі в цій подорожі готувалися спеціально підібрані й виховані американські астронавти, що були присутні, як і вилучення мавпи „Гем“.

Проведений у вівторок 31-го січня експеримент зближав реалізацію основного проекту в діяльності космічних дослідів — подорожі людини в сферичні простори. В урядових колах ЗДА сподіваються, що перший лет ракети екіпажа з людиною навколо Землі із швидкістю 17,400 миль на годину відбувається вже навесні цього року. Успішне здійснення цього лету буде новим великим триумфом людського духа й техніки, який ще вище піднесе престиж З'єднаних Держав Америки.

Корабельна авантюра і політика

23-го січня ц. р. світ був заалармований вісткою, що 69 озброєних автоматів, револьверів і ручних гранат осіб захопили 20,900-тонновий пасажирський португальський корабель „Санта Марія“ на Карібському морі і, естероризувавши залогу, скерували його в невідомому напрямку. Справа набрала велетенського розголосу, при чому пригадалися забути вже часи морської піратства, яке особливо сподобалося собі засіяти малими острівцями та прибережними кривками Карібського моря. Почалися розшуки корабля: на ньому було 560 пасажирів різних національностей, і всі ті держави, чимби громадянами вони є, зняли галас. Американське летунство перше знайшло „Санта Марію“, коли прибувала вона до західних берегів Африки. Також американський пілот перший навізав радіорозмову з патаж-

ком тих новітніх піратів, колишнім португальським сотником Генріко Гальваа, і деякими пасажирами. Виявилось, що під час захоплення „Санта Марія“, крім одного вбитого корабельного старшого і одного раненого моряка, ніхто не загинув, всі пасажирів і члени залоги здорові, хоч і схвилювані несподіваною пригодою, що зробила їх безпосередніми учасниками романтичної авантюри. На „Санта Марії“ харчі і води недостатком, корабельна обслуга діє далі бездоганно і нікому ніякої кривди — не сталося.

Все ж в ході цієї історії справа набрала несподівано характеру суто політичного, ше й на міжнародну скалю. Виявилось, що новітніми піратами, які захопили корабель, були не звичайні авантюристи чи злочинці, що рішили пограбувати корабель, а — політичні емігранти, противники паліаюого в Португалії режиму генерала Антоніа де Олівейра Салазара. Генерал Гумберто Дельваго, невіданий кандидат на португальського президента у виборах в червні 1958 року, який проживав тепер на еміграції в Бразилії, аголосився, як справжній ініціатор того піратського акту. Він і підблизий йому вище-названий сотник Гальваа проголосили, що захоплення корабля було революційно-політичною демонстрацією проти режиму Салазара. Таким чином відразу загалузувалося два питання: дійсного змісту режиму Салазара і боротьби проти нього.

Маленька Португалія, менша своєю територією за Стейт Індіана, з 9 мільйонами мешканців, як незалежна держава існує з 12-го сторіччя. У 1910 році революція перетворила Португалію з монархії в республіку, але насправді вже 28 років панує там диктаторський режим. Мало-хто знає, що португальським президентом є адмірал А-меріго Родрігес Томас, бо справжнім володарем з необмеженою владою є від 1932-го року генерал Салазар, що попередніх чотирьох років був міністром фінансів. Під його промовом Португалія належить до західно-антикомуністичного оборонного блоку — Північно-Атлантичного пакту (НАТО). Але цього замало. Реакційний режим Салазара, що заскорю у своєму анахронічному консерватизмі, нехтує свободами демократії і тільки-но економічні реформи. І тому, як стверджував кілька днів тому „Нью Йорк Таймс“, — „Португалія має нині життєвий стандарт найнижчий у цілій Західній Європі“. Згадуваний вгорі лідер опозиції ген. Дельваго рішуче заявляв, що останні президентські вибори в Португалії були пофальшовані і що вони відбувалися в атмосфері морального терору. Сам він, заради після виборів, мусів шукати азилу в бразильській амбасаді, а пізніше емігрувати до Бразилії.

І в історії „Санта Марією“, яка, зрештою, ще не закінчилася, зробила величезну рекламу португальській опозиції і була болючим ударом по владі Салазара. І ЗДА і Бразилія відразу стали на становищі, що не можна інтитувати осіб, які захопили „Санта Марію“, як піратів, себто кримінальних злочинців. І сам португальський уряд перестав домагатися їх видачі, а вимагав тільки звоту корабля і його залоги. Але трудно уявити собі, щоб 69 осіб могли тримати впродовж 10-ох днів під терором 560 пасажирів і 230 осіб корабельної залоги. Немас сумніву, що залога в більшості сприяє тим людям і з ними співпрацює. Хоч західний світ шанує Португалію, як свого члена й союзника, емігранти мимовіть звернулися до тієї жменьки відважних, які зуміли знайти для своєї політичної боротьби таку романтичну форму, що набула вона світового розголосу, спонукала кілька держав, між ними й ЗДА, вислати на Атлантику воєнні кораблі і розпочати дипломатичні пересправи. Якщо уряд Салазара не демократизує тепер свого режиму, то він вилить жалюгідну короткозорість.

М. Антонович

ЮРІЙ ЖЕРАРДОВИЧ КОЛЛАРД

(2. I. 1875 — 3. I. 1951)
(3 приведу десятиріччя з дня смерті)

Цих кілька сухих дат, очевидно, дають багато для розуміння тієї ролі, що її відігравав Юрій Жерардович Коллард в українському житті, з яким він зв'язав усе своє життя: це від шкільної лавки. Він був членом першої Української Студентської Громади на Східних землях, у Харкові, від осени 1897 року, і одним з основоположників Револьюційної Української Партії (*). Проте, Коллард належав до тих небагатих, що не піддалися соціалістичній пропаганді і, коли РУН зійшла на соціалістичній рейки „братерства пролетарів усіх країн“, що в російській практиці було однією з плекіаних єдності між українськими та ро-

сійськими пролетарями, — лишився вірним Миколі Міхновському та його гаслою „Самостійна Україна“. Було б хибним думати, що Микола Міхновський і його друзі, включночи Колларда, були глухі і сліпі на соціальні питання. У вже цитованій передмові до „Самостійної України“ Міхновського Ю. Коллард наводить постулати Української Народної Партії (У. Н. П.), автором яких був М. Міхновський: „Самостійна Українська Республіка працюватиме до повної свободи, повної незалежності нації і визволення праці від капіталу“. Трохи згодом (1905 р.) у проєкті української конституції, автором якої був, очевидно, також Міхновський, вису-

ПІД КАПІТОЛЕМ І ВІТНІМ ДОМОМ...

НА ПОРОЗІ „НОВИХ ОБРІВ“

20-го січня 1961 року небо над Вашингтоном було чисте — блакитне і сонце сяяло на місто. Але саме цісто ховалося під глибоким нігом і тусклою від морозу — 20 ступнів Фаренгейта. Хотіли б дошукатися символіки, той міг, особливо того дня, сказати: на землю, скочу на ліхтом холоду й снігу, вже світить сонце надії з його неба — і від нової адміністрації... А вчора обидві партії, переможна й переможена, могли по-своєму поєднувати снігову куртовину, що замела вулиці й майже спинила рух у столиці. Може це була казость демократів, які в той день збиралися широко й пишню святкувати перемогу: або може це природа так холодно прощалася з республіканським правлінням, щоб завтра пророчим усміхом вітати початок нового, демократичного? Хто це знає? В кожному разі, в день інаугурації новий президент заявив: „Це не святкування перемоги партії: це триумф волі...“ І що надплатили, всеамериканську нотку чуттєво виразно протронуло всього святкування інаугурації нового президента в той день 20-го січня. Може почалася вона відразу ж після виборів, коли стара й нова адміністрація, в повній згоді, без партійних чи особистих афронтів приготувалася до передачі урядування. Була це одна з найбільш гладких „транзицій“ — передача в історії: був так і добра воля з обох сторін і не було таких особистих — неприязних настроїв, як ті, що колись захмарювали передачу урядування від Гувера до Рузвельта і від Трумана до Айсенавера.

Велика дерев'яна платформа на головному скідному вході до Капітолю, прикрашена коринтськими колонами, які бачили вже багато інаугурацій, заповнилася вибранцями з виборчих політичного світу з їхніми родинними додками. Судді Найвищого Суду, цього сторожа правості американської влади; законодавці обох палат — творці тієї правоти; члени нового кабінету — виконавці права під президентом; шефи штабів збройних сил — оборонці американської правоти і волі; дипломатичний корпус — представники держав світу, які з тривогою або надіями дивилися на нового президента ЗДА; численна родина нового президента із найшлюбнішими з усіх — старим Джо Кеннеді, якому здійснилася мрія його життя: „громадянин“ Труман з дружиною і ще кілька бувають зірок — політичного небозводу. Потім музика заграла „Слава Вождеві“ — „Гейл ду де Чіф“ і на трибуну авішшов Дайт Д. Айсенавер, востаннє під звуки президентського гимну, хоч уже декілька хвилин — за конституцією — „бувний“ президент. Музика заграла — „Прекрасна Америка“. Джан Фіджералд Кеннеді зайняв своє місце і церемонія почалася.

Сенатор Спаркман з Алабами, колись сам кандидат на віце-президента, тепер голова інаугураційного комітету, відкрив урочистість, „кольорова“ співачка Марі Біндерсон, згідно з традицією, проспівала „Стар спенглед беннер“, а кардинал Кшнінг з Бо-

стону, приятель нового президента, поблагословив інаугурацію. Першим присягу склав віце-президент Ліндон Б. Діансон, а провів її, на його закликання, старий приятель Ліндона, спікер палати репрезентантів, Сем Рейбери. О 12:51 Джан Кеннеді поклав руку на стару родинну біблію і проказав за го-ловоного суддю Найвищого Суду: „Присягаю урочисто“. Тридцять п'ятий президент ЗДА перебрав уряд. І вперше в цьому характері промовив до свого народу. „Посланням надії“ назвали цю його промову...

Не обійшлося й без малих пригод. Коли кардинал Кшнінг почав інвокацію, раптом з-під пульпиту появився підозрілий дим. Секретна служба, відповідала за безпеку, якотав дискретно, підкрадаючись по-індійськи, знайшла причину тривоги в зіпсованому електричному контакті і — врятувала ситуацію. Коли старший поет — лауреат Фрост почав був читати свою замовлену на інаугурацію поезію, ласкаве сонце своїм блиском застигло його. Після однієї спроби, він продовжував з пам'яті іншу поезію, та-коже присвячену на цю о-казію. Секретна служба впевнилася, що в обидвох випадках не могло бути й мови про са-ботаж. Поза тим урочистість пройшла гладко, в поважному настрої, гідному історичної хвилини. Новий президент представив країні і світу в такий спосіб, що здобув собі ще більшу пошану й симпатію.

Вимогу конституції — урочисте записання новизнираного президента і введення його в уряд — сповнено. Знову заграла музика „Слава Вождеві“ — вперше вже ново-му, і гості поділилися на куди. Президент і його окру-ження пішли в Капітолій на обід — прийняття, влаштуване законодавчою владою своєму будущому колезі з обох Палат, а тепер шефові виконної вла-ди...

Однак, це не було б в американському стилі і не відповідало б американській традиції, якби на тому інаугурації обмежилися: демократія мусіла відсвяткувати її ще й за-галляним карнавалом. Календар інаугураційних святку-вань показує коло 70-ох ім-перез, починаючи від спеціаль-них виставок по галеріях і му-зеях аж до стейтвонів прий-няття — всі протягом тижня від 15-го до 22-го січня, публічні й приватні, за квітками або за запрошеннями. Багато тисяч гостей прибуло з усієї країни, а в самому тільки по-ході брало участь 32 тисячі. Стільки „дорогих“ гостей на-пильно до столиці, що міська транспортна компанія зняла навіть додаткове забезпече-ння від нещасливих випадків, — наприклад, фільмовим зір-кам на п'ять мільйонів до-ля-рів. Все це спричинило біль-шоглово служби безпеки, відпо-відальний за цілість президен-та. Новий президент, звичай-но, дістав анонімні погрози, як каже шеф цієї служби, при-чому релігійна приналежність президента грас в тому чим-алу роллю. На трасі походу за-безпечено було всі каналові отвори, дахи обставлено по-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Богдан Галайчук

ЕНРІКЕ МАРТІНЕЗ КОДО

У моїй кімнаті, в Арген-тинському Католицькому Уні-верситеті, сидить молодий, ви-сокий брюнет; гарне, трохи заповане, як на вік, обличчя з аутиком, симпатичний голос, багатий словар, елегантний спосіб вислову.

Це не перша наша роз-мова, пане Мартінез Кодо, а-ле сьогодні рекомендую тебе режисі: говорите з північно-американським журналістом.

Хочу просити дозволу передувати у „Свободі“ ва-шу статтю, вміщену в „Мілі-тері Ревю“.

З присмирення.

... і просити — у вас інтерв'ю. Насамперед: як ви попали на сторінки того жур-налу?

Дуже просто: написав статтю, задресував конверт, приклеїв марку...

Ніких зв'язків, ніких рекомендацій?

Ніких. Долучив лише „куркулум“ з характеристикою до теперішнього публіци-стичного добробу. А він, як знаєте, політичний, не війсь-ковий.

Не володієте англійською мовою?

Ні, стаття написана по-іспанськи, перекладена в ре-дакції.

Українських військови-ців у ЗДА дасть Віг: з УПА, з державної армії 1917-20 ро-ків, з добровільних формаций у чужих арміях, із займаних на-родами, гідному історичної хвилини. Новий президент представив країні і світу в такий спосіб, що здобув собі ще більшу пошану й симпатію.

Справді, над чим пита-вся варто було б пригадувати-ся вашим землякам з Пів-ночі, які мають куди кращі можливості, ніж я. Думаю, недостатку розуму, ініціативи.

Я теж так думаю. Тепер дозвольте запитати про ва-шу журналістичну доробку. Звичайно, враховуючи ваш вік...

Я молода людина, бо на-роджений 1926-го року, але — старий журналіст. Почав від-стеювати на історичні теми, о-після спеціалізувався в геополі-тиці та міжнародних вза-синах. Мене цікавлять у різних геополітичних працях, між ін-шим Альберто Бекальона Ра-мос у книжці „Світова геополі-тика й геоэкономика“, вида-ній минулого року в Мехіко.

Далі — він називав 12 аргентинських журналів, де співпрацює (між ними дуже поважний — не наводимо їхніх назв, бо вони невідомі україн-ському читачеві) та п'ять чужинських, а це: український „Визвольний Шлях“ — стат-тю переклав з іспанського од-ним тусетий українськ, 2 французький, 1 венесуельський та 1 перувійський. Обидва латиноамериканські журнали та 1 французький — війсь-кові.

Піде правди діти, доро-жок багатий і спеціалізова-ний: міжнародні вза-синами в'язані з геополітикою, а то — з військовим знанням. Ко-ли йде про українську тема-тику...

Мої статті, в хронологіч-ній черзі, такі: „Україна, спротив і геноцид“; „Драма католицької східної церкви на Україні“; „Україна ніколи не хотіла належати до Росії“; „Комунізм прославляє Петра Великого“; „Помста Хрущо-ва“; „Західна помилка щодо суверенності СССР“; „Черк-

чав би більше. Очевидно, він не витрачав усього лише на себе та на свою дружину. Він тавав поважні суми на різні діла, а крім того у його го-стинній хаті завжди було ба-гато гостей, біди учні Украї-нової реальної гімназії в Мод-рjanaх, які не мали куди діти-ся, перебували вакації в сі-м'ї Коллардів.

Завдяки лагідній владі Ю-рія Жерардовича навіть за ча-сів своєї революційної моло-дості не зривав з старшими громадянами, заслуги яких він завжди підкреслював. Ко-би він був у свого похилого ро-ду, то змів прихилити до себе студентську молоддь, яка ба-гато від нього вчилася. Треба сподіватися, що хтось з броне-ських студентів поділиться своїми спогадами про цю ви-няткову людину. Ажжж у по-мешканні Коллардів вирішу-валося не одну справу місце-вої Студентської Громади та Української Громади, ділі ва-жливі суспільно-громадсь-ко організації української ор-ганізації у Чехо-Словаччині

чав би більше. Очевидно, він не витрачав усього лише на себе та на свою дружину. Він тавав поважні суми на різні діла, а крім того у його го-стинній хаті завжди було ба-гато гостей, біди учні Украї-нової реальної гімназії в Мод-рjanaх, які не мали куди діти-ся, перебували вакації в сі-м'ї Коллардів.

Завдяки лагідній владі Ю-рія Жерардовича навіть за ча-сів своєї революційної моло-дості не зривав з старшими громадянами, заслуги яких він завжди підкреслював. Ко-би він був у свого похилого ро-ду, то змів прихилити до себе студентську молоддь, яка ба-гато від нього вчилася. Треба сподіватися, що хтось з броне-ських студентів поділиться своїми спогадами про цю ви-няткову людину. Ажжж у по-мешканні Коллардів вирішу-валося не одну справу місце-вої Студентської Громади та Української Громади, ділі ва-жливі суспільно-громадсь-ко організації української ор-ганізації у Чехо-Словаччині

чав би більше. Очевидно, він не витрачав усього лише на себе та на свою дружину. Він тавав поважні суми на різні діла, а крім того у його го-стинній хаті завжди було ба-гато гостей, біди учні Украї-нової реальної гімназії в Мод-рjanaх, які не мали куди діти-ся, перебували вакації в сі-м'ї Коллардів.

Завдяки лагідній владі Ю-рія Жерардовича навіть за ча-сів своєї революційної моло-дості не зривав з старшими громадянами, заслуги яких він завжди підкреслював. Ко-би він був у свого похилого ро-ду, то змів прихилити до себе студентську молоддь, яка ба-гато від нього вчилася. Треба сподіватися, що хтось з броне-ських студентів поділиться своїми спогадами про цю ви-няткову людину. Ажжж у по-мешканні Коллардів вирішу-валося не одну справу місце-вої Студентської Громади та Української Громади, ділі ва-жливі суспільно-громадсь-ко організації української ор-ганізації у Чехо-Словаччині

З советської преси

„ДОСЯГНЕННЯ“ СССР

В 1960 РОЦІ

У новорічній статті „Прав-ди“, як найбільш досягнен-ня Советського Союзу в мину-тому, 1960-му році, подамо ось-такі: 1) успішне виконання другого року семиріччя; 2) зустріччя в міжпланетарні простори „космічного кораб-ля“; 3) затримання попутних різниці між містом і селом; 4) участь і ролі Нікіти Хру-щова в 14-й сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй і 5) листопадовий наряд в Мо-скві представників 81-ої кому-ністичних партій.

Стверджено самим же Хру-щовим на січневому партійно-му пленумі в Москві гостра криза в сільському господар-стві, невідача із зустріччями в космічні простори людини, масова втеча молоді із села до міста в шуканні краще опла-чуваної роботи, скандальні ви-ступи московського диктато-ра на міжнародному форумі в Нью Йорку і кількатисячні наради в Москві, на яких ви-явилися істотні розходження між Москвою і Пейтінгом — ось та правда, що криється за „найбільшими досягненнями“.

„БАГАТСТВА ПРИРОДИ — БАГАТСТВА НАРОДУ“

Під таким заголовком ви-ступив із алярмуючою стат-тею в „Звєзді“ відомий ро-сійський письменник Констан-тин Паустовський. Опісуючи свою рідну місцевість, він так характеризує одну з найбіль-ших рік Росії: „Она зміліла. Вода її після кожного дощу перетворюється в якусь бруд-ну рідину. Ріба або вигинула, або пішла в долину, рятую-чись від загибелі. Допливи О-ки висихають, а деки вже ви-сохли. Головне зло в тому, що на високих постах є люди з психологією не патріотів, а гендрів. Ім наплювати на природу. Іх гасло — „після нас хоч потоп!“ і „на наш вік вистачить...“ Ліси вирубу-ють, рвуть, нещадно шмату-ють береги Оки на всьому її протязі. Внаслідок цього ви-творюються „пустельні зони“ із знищенням ґрунтовим по-кромом. Всього не перелічиш, — закінчує свою статтю Пау-стовський. — В товаристві за-хисту природи зібрано дуже багато фактів про спустошен-ня землі, фактів рязочих, від яких нападуть холоде кров у жилах. Хоч би частину цих фактів треба опублікувати.

Очевидно, таке явище мож-на спостерігати на всій тери-торії Советського Союзу, о-собливо в найбагатших його районах — на Україні, Куба-нщині, Кавказі, де ліси вирубу-ються і природу вищитися в найбільш варварський спосіб.

підходите ви до мовної ре-дакції. І з другого боку, що ви прегарно інтелектуально озброєні до той роботи, задя-кук поважний гуманістичний формаций, зокрема історичній. Ваша готовність допомагати у-країнській справі іде втілі з інтелектуальною здібністю до такого діла. Овація, яку вам влаштували на останніх за-галляних зборах Українського Інформативно-Видавничого Інституту, була заслужена, цілком заслужена!

Буенос Айрес, січень 1961 р.

Підходите ви до мовної ре-дакції. І з другого боку, що ви прегарно інтелектуально озброєні до той роботи, задя-кук поважний гуманістичний формаций, зокрема історичній. Ваша готовність допомагати у-країнській справі іде втілі з інтелектуальною здібністю до такого діла. Овація, яку вам влаштували на останніх за-галляних зборах Українського Інформативно-Видавничого Інституту, була заслужена, цілком заслужена!

Підходите ви до мовної ре-дакції. І з другого боку, що ви прегарно інтелектуально озброєні до той роботи, задя-кук поважний гуманістичний формаций, зокрема історичній. Ваша готовність допомагати у-країнській справі іде втілі з інтелектуальною здібністю до такого діла. Овація, яку вам влаштували на останніх за-галляних зборах Українського Інформативно-Видавничого Інституту, була заслужена, цілком заслужена!

Підходите ви до мовної ре-дакції. І з другого боку, що ви прегарно інтелектуально озброєні до той роботи, задя-кук поважний гуманістичний формаций, зокрема історичній. Ваша готовність допомагати у-країнській справі іде втілі з інтелектуальною здібністю до такого діла. Овація, яку вам влаштували на останніх за-галляних зборах Українського Інформативно-Видавничого Інституту, була заслужена, цілком заслужена!

Підходите ви до мовної ре-дакції. І з другого боку, що ви прегарно інтелектуально озброєні до той роботи, задя-кук поважний гуманістичний формаций, зокрема історичній. Ваша готовність допомагати у-країнській справі іде втілі з інтелектуальною здібністю до такого діла. Овація, яку вам влаштували на останніх за-галляних зборах Українського Інформативно-Видавничого Інституту, була заслужена, цілком заслужена!

Підходите ви до мовної ре-дакції. І з другого боку, що ви прегарно інтелектуально озброєні до той роботи, задя-кук поважний гуманістичний формаций, зокрема історичній. Ваша готовність допомагати у-країнській справі іде втілі з інтелектуальною здібністю до такого діла. Овація, яку вам влаштували на останніх за-галляних зборах Українського Інформативно-Видавничого Інституту, була заслужена, цілком заслужена!

Підходите ви до мовної ре-дакції. І з другого боку, що ви прегарно інтелектуально озброєні до той роботи, задя-кук поважний гуманістичний формаций, зокрема історичній. Ваша готовність допомагати у-країнській справі іде втілі з інтелектуальною здібністю до такого діла. Овація, яку вам влаштували на останніх за-галляних зборах Українського Інформативно-Видавничого Інституту, була заслужена, цілком заслужена!

Підходите ви до мовної ре-дакції. І з другого боку, що ви прегарно інтелектуально озброєні до той роботи, задя-кук поважний гуманістичний формаций, зокрема історичній. Ваша готовність допомагати у-країнській справі іде втілі з інтелектуальною здібністю до такого діла. Овація, яку вам влаштували на останніх за-галляних зборах Українського Інформативно-Видавничого Інституту, була заслужена, цілком заслужена!

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

В 30-річчя судового процесу над СВУ й СУМ-ом

В 30-річчя судового процесу в Харкові 1930 року над Спілкою Визволення України й Спілкою Української Молоді з ініціативи відновленої на чужині СВУ, бо багатьох українських громадян ЗДА та Канади в українських церквах відбулися Панахиди за спокій душ тих, що життя своє віддали в безкомпромісній боротьбі з червоно-московським окупантом України, а на Академії з цього приводу українське громадянство пригадувало роки тоталітарного наступу московських колонізаторів на українську культуру і її носіїв.

Підпільна діяльність Спілки Визволення України та Спілки Української Молоді в підсудовій Україні була не заперечним доказом того, що червона Росія силою накинута на українське народове, «совєтську владу», яку насаджувала вогнем і мечем при допомозі своєї окупаційної поліційної сили.

Українська Народна Республіка і голова Української Держави Симон В. Петлюра були тим прапором, під яким об'єднувалися українські самостійницькі сили в т. зв. УСРР. Саме цей факт найбільше допикав Москві та її експозитори в Україні КП(б)У, які оплювали визвольні змагання УНРеспубліки.

Судовий процес над СВУ й СУМ-ом саме й був улаштований прилюдно з метою «довести», що їх діячі й провідники наспілку з Урядом УНРеспубліки, що перебував на еміграції в Польщі, планували запровадити Україну Німеччині й Польщі. Але підсудні, а серед них і провідник СВУ академік Сергій Єфремов, рішуче заперечили цю брехню, й харківський процес обернувся проти Москви і її вислужників, що його провадили. Підсудні члени СВУ й СУМ-у набули в українському народі ще більшої популярності, як безкомпромісні самостійники.

Відання в Нью-Йорку. В суботу 4-го грудня 1960 року в Українському Народному Домі відбулася Академія, яку влаштував Комітет Об'єднаних Американсько-Українських Організацій (Відділ УКА) міста Нью-Йорку. Відкрив її заступник голови Комітету іж. В. Вазилевський, який переживав в Україні події 20-их і 30-их років. В короткому слові він подав характеристику підпільної діяльності СВУ та її впливи на формування українського самостійництва у підсудовій діячності та казав, що процесом СВУ й СУМ-у був фактично започаткований тотальний наступ Росії на знищення України і її народу. Доказом цього, сказав він, був влаштування Москвою та її вислужниками після процесу над СВУ голод, що коштував українському народові 6 мільйонів померлих та цілковите зруйнування українського села — джерела українських національних кадрів.

Доповідь про діяльність СВУ й СУМ-у та її діячів прочитав проф. С. Килимник із Торонто. Як безпосередній свідок він докладно зупинився на тому етапі, в якому то знайшлося українське національне життя у підсудовій Україні. Показуючи на великий оригінальний портрет академіка С. Єфремова, на стіні в залі УНДому, він цитував Т. Г. Шевченка, Івана Франка й Лесю Українку, що вказували українському народові шлях до визволення. С. Єфремов наслідуючи заповіді цих великих українських патріотів, тому й називали його в Україні «сумлінням України».

Майже двогодинну доповідь проф. С. Килимника, присутні прослухали з напруженням та увагою.

У містечкій частині виступала симфонічна оркестра Українського Музичного Інституту під керівництвом проф. В. Писки. Виконавчі точки присміло зворушили слухачів.

На закінчення Академії ухвалено резолюції, що їх прочитав ред. В. Коваль, в яких відбито колоніальну суть червоної Москви.

Відзначення у Монреалі Канада. В неділю 30. жовтня 1960 року заходами Осередка СВУ у Монреалі, під патронатом місцевого Відділу Комітету Українців Канади відбулося відзначення 30-річчя судового процесу над СВУ й СУМ-ом.

До Монреалю приїхали ред. В. Коваль із ЗДА, член Головної Управи СВУ й проф. М. Садиленко з Торонто, голова Крайової Управи СВУ в Канаді.

В суботу, дня 29-го жовтня відбулася зустріч пп. В. Коваль і М. Садиленка з членами Осередка, під час якої присутні обмінялися думками про діяльність місцевої клітин СВУ.

В неділю 30-го жовтня в українських церквах Монреалю відбувалося Панахиди по жертвах московсько-комуністичної тирanii в Україні, а зокрема за спокій душ членів СВУ й СУМ-у. Панахиду відправив Митрофорний Протоієрей о. Володимир Слюсар при співчутті оо. Івана Стуса та С. Цигуніна. Церква була переповнена вірними. Патріотичну промову про визвольну боротьбу українського народу, а зокрема про СВУ й СУМ, вголосив о. І. Стус. Під час Панахиди співали церковний хор під диригентурою п. Я. Барта.

О годині 3-ій по полудні, в просторій залі УНО відбулася Академія, яку відкрив п. А. Гукало — голова Громадського Комітету для відзначення 30-річчя, він же почесний голова місцевого Комітету Українців Канади. У своєму слові п. А. Гукало сказав, що на західно-українських землях під час процесу СВУ й СУМ-у в Харкові лютувала пацифікація й тому українці, зокрема з Галичини мало поінформовані про СВУ й СУМ та їх діяльність в підсудовій Україні, бо були примушені

уділювати свою увагу спротиву польським окупантам.

Вступне слово вголосив проф. М. Садиленко, який на історичних прикладах ілюстрував, скільки українських провідників вивезено Московію у Сибір чи інші невідомі місця холодної Росії.

Доповідь про діяльність СВУ й СУМ-у під сходами, вголосив ред. В. Коваль, за яку присутні були йому щиро вдячні, бо це вперше

в Монреалі вони почули такий сміливий підхід до українських внутрішніх проблем.

На закінчення п. А. Гукало подякував присутнім за участь в Академії, як також подякував: проф. М. Садиленкові й ред. В. Ковалеві.

Канадійський гімн, на початку Академії, відіграв на роялі молодий піаніст п. Ірина Жук.

З інформацій Головної Управи СВУ

Ювілей СУА в Нью-Йорку, Н. Дж.

Наші сатирики висміюючи українську еміграційну діяльність, беруть іноді не те, що є дійсність, а притягують до своїх тем уривки з карикатур імітаційного життя. Через те типичні не тільки не будуть жити у вінах, але й тепер децю, що описує М. Понеділок, викликає здивування, засуджуючи не існуючі сторінки сучасного життя.

Понеділок, засуджувач у ч. існування декількох однакових по змісту українських організацій, приводить приклад праці в одному місті п'ятих жіночих організацій, оповіданих «Півтора долари», оповіданому в ч. 4. «Українського Огляду», він картас модю, яка нібито цурається своєї нації та української мови.

Розуміємо, що сатирик має право жвавити гіперболі, але йог стріли мусять мати відповідний напрям.

Так ось, приходиться нагадати, що Союз Українок Америки має за собою 35 років.

Низові організації це, «Відділи», яких у величезному місті, як Нью-Йорк, є кілька і вони ніколи не конкурують між собою й не дублюють роботи, бо вона погосподжує в організації другого ступеня «Окружних Рад», що об'єднують Відділи декількох міст. Ці два ступені впливають в Союз Українок, а заперше все Союзна Федерация Українських Жіночих Організацій, які є по всьому світі. Тема, яку висмівав сатирик — це коротенький опис святкування Окружної Ради СУА в Нью-Йорку 35-літнього ювілею Союзу Українок Америки. До Окружної Ради входять Відділи з міст: Елізабет, Нью-Бронкс, Перт Амбой, Пассейк, Віпаві й Ньюарк. Сама Окружна Рада існує тільки рік, але зробила вже немало, в тому 4-хліп спільне святкування Відділами ювілею. Воно було добре влаштоване в великій театральній залі «Централі».

Присутні заповнили залу з столами накритими до спільної вечери. За головний стіл запросили гостей, серед яких окрема треба відмітити голову СУА та заступницю голови СФУЖО пані Олену Лоточку та ректора Укр. Університету у Мюнхені проф. Івана Мічука.

Програму святкування відкрив співом американського гімну, який виконала п. Зигмунд.

НА ПОРОЗІ „НОВИХ ОБРІВ“

(Закінчення зі стор. 2-01)

стами, а гелікоптер оглядав лавес рух згорі.

Все було готове: навіть паркова служба покрасила травники кругом Ликольного пам'ятника свіжою зеленою барвою, а дерева вздовж дороги похоло — покроплено пиліном, який відстрашував пугалу Вашингтону — юрби алізливих шпаків.

А в навістрів на місто, що, згідно з підручниками географії, лежить в субтропічній смузі, почав спокійно, але густо падати сніг. Тисячі урядовців відлучено передчасно додому. В купах снігу застали тисячі авт. Парадний інаугураційний концерт відбувся лише „на половині“, бо тільки половина музикантів і глядачів змогли дістатися на місце. Але Кеннеді з дружиною таки були на концерті. Довгоочікувана і шумно рекламована голлівудська „демократична Гала“ („Гейла по-американськи“) теж відбулася завдяки героїчним зусиллям учасників: усі фільмові зірки, під проводом Сінатри, хоч дуже спізно, відбули свій

Роківини 22-го Січня в Пассейку, Н. Дж.

Хоч на дворі мороз та сніговий, то в неділю 22-го січня до Української Централі приїхав 240 Гойп Аве прибули масові громадяни, щоб належно відзначити 42-рі роковини проголошення Незалежності та Соборності Української Держави. Ми вже раз звертали увагу, а сьогодні ще й підкреслюємо той позитивний факт, що зайшов у нашій громаді з хвилюючою, коли спільними силами набуто репрезентативний дім „Українська Централі“. З набуттям його настигла й ця масовість громадянства, яка тепер з'являється на відзначуванні своїх національних свят.

Цьогорічні Роківини 22-го січня мали ту примітку, що на свято прибули мейори міста Пассейку, П. Де-Мюро, та Кліфтон, С. Звір, що походить з українського роду. Залі їх вітали гіркими окликами й оплесками.

Ансамбль Ю-СУМА під дир. проф. В. Тритика почав свято відзначення американського та українського гімнів. Голова відділу УКА п. Марія Стефанівна, заходом якого свято відбулося, відкрила офіційну частину свята, поклала квіти до слова під гіркий оплеск мейора м. Пассейку П. Де-Мюро. Висловивши радість, що може промовляти і погратувати українцям за попередній день, в якому він проголосив День Української Незалежності, за їхню масовість, достойний гість висловив подяку для українців за їхню витримку поставу в визвольному свого народу. А тому він ствердив, що ворог може вбити тіло, а духа ніколи, і він перше та незнаючи, з якої вона школи, може помяти, але вона напевно має талант та голосові дані, які не загубились й ні на оперовій сцені. „Веселі пісеньки“ пані І. Ковалів та В. Калінін були про Львів як і пісня хору юнацького Відділу СУА „Прорідний Львів“. І те й друге було добре виконане, але хотілось би послухати пісні й про Дніпро, Київ, Полтаву, але опівніч та пані диригент Тарнавська в пра відлучили присутність відповідних нот.

Музичний супровід був в рудіх досвідчених пані Т. Богданської.

Окружна Рада презентувала догосподній, всіма поважаєний піаніст голови СУА циній подарунок. Під час бенкету вголосувало привітання, та промови.

Підкреслюю участь молоді в програмі. На мою думку виступ молодшої танкової групи був би більш на місці в іншій імпрезі, але не вже справа смаку. Сама ж участь молоді та спільні зусилля з організованого жіноцтва не допускають до винагородження молодого покоління, говорить, що подія описана Понеділом, не тільки не типова, а дуже рідкий випадок.

О. Контро

Щоб чорні значки на нотному папері заспівали...

Один із найкращих друзів і один із найбільших скрабів, які супроводять нас у мандрівці чужиною, це наша рідна музика.

Рідна музика товаришала українському народові з суттєвих минулого у горю й радощах, давала силу протити кризі ліхольції, додавала яскравості й світла хвилюванню тріумфу. Українська музика немов пахуче шован — зілля розпалювала й це розпалює іскру вогню в багатьох погаслих і захоплених душах і пригадує ім, хто вони.

Рідна музика, — це один із тих чинників, які примуслили інші народи визнавати й шанувати нас — поневолені фізично нарід. Вона свідчить про нашу духовну свободу й вартість і часто переконалише говорить за нас, як дипломатія.

Не диво ж, що рідна музика втілюється любов'ю й пошаною серед нашого народу. Пошана й любов до рідної музики й її творців, — це щось більше, як обов'язок, особливо в нас — українців, які так багато завдячуємо їй.

А все ж така це так багато українських музичних творів, це тільки мовчазні чорні значки на нотному папері. Чимало в нас старших і молодших композиторів, яких творів ми ще не знаємо, і мовчазні чорні значки на нотному папері ждуть нашого поклику, щоб заспівали й стати власністю не тільки композитора, але й нашої.

27. 9. 1960 відбулися сходи Ініціативної Групи прихильників творчості визначного українського композитора Миколи Фоменка в складі: голова О. Бризгун — Соколик, секретар Н. Мрич, члени: О. Конач, І. Янів, М. Барій (присутній шляхом кореспонденції). Ініціативна Група постановила закріпити творчість визначного українського композитора М. Фоменка шляхом награвання окремих його творів на пластинку (12 палеу) під наглядом самого Композитора. Хроно-

Замість квітів на епігу могили бл. п. МАРІ ФЕДИШІН \$20.00 — на катедру українознавства — жертвувать Е. КОЗЬЧУК І Л. ГУЦАЛЮКИ

Замість квітів на могили бл. п. ІВАНА МАРКУСА складаємо — \$20.00 — на сироти в Астрії ГАЛІ І РОМАН МІКІТИ Патерсон, Н. Дж.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ“ І П ВИДАНЬ

На цьому місці друкуємо імена тих ВІП Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передратифи та свою пожертву на фонд „Свободи“ та П видання англійського „Українського Тижникова“ і дитячого журналу „В есека“, і потверджують з подякою своєю державної суми.

СПИСОК Ч. 16			
М. Потик, Понкерс	\$ 5.00	І. Яремко, Камсас Ситі	2.00
А. Вігас, Калвер Ситі	5.00	М. Шиня, Кіпленд	2.00
В. Сорона, Дітройт	5.00	П. Чупрун, Філадельфія	2.00
Д. Р. В. Шидальскі, Калленд	5.00	А. Гоник, В. Айсін	2.00
І. Каноба, Торонто	4.00	В. П. Туряницький, Сан Дієго	2.00
А. Йорський, Бруклін	3.00	І. Завалик, Ліден	2.00
І. Ісак, Сан Бруно	4.00	І. А. Дусаненко, Нью Йорк	2.00
Т. Ніколайчук, Нью Брітєйн	4.00	І. Мрич, Гарфторд	2.00
П. Бриккало, Картерет	3.00	С. Памбала, Бруклін	2.00
А. Валюк, Берген	3.00	В. Смотинський, Росіндел	2.00
О. Шидальскі, Нью Йорк	3.00	Г. Білоброд, Дітройт	2.00
О. Березуляк, Мерстаун	3.00	О. Кунин, Шікаго	2.00
І. Ешчук, Балтімор	3.00	Н. Бардас, Елкінс Парк	2.00
М. Ступка, Бронкс	3.00	О. Прохурин, Ньюарк	2.00
М. Костецька, Бронкс	3.00	С. Патрік, Альтуа	2.00
М. Касин, Вільс Бей	3.00	М. Срібний, Кіпленд	2.00
М. Кендзубов, Броктон	3.00	Н. Білоброд, Іст Оренда	2.00
П. Бага, Понкерс	3.00	В. Тушійський, Філадельфія	2.00
М. Кулик, Шікаго	3.00	Г. Тринів, Шікаго	2.00
Е. Камеєнко, Сиракуз	3.00	І. Мрич, Сакстон	2.00
М. Криський, Лібурт	3.00	В. Бабій, Рачестер	2.00
М. Бак, Калленд	3.00	М. Зайоний, Парма	2.00
Н. Семенен, Дітройт	3.00	І. Коропенький, Вігокен	2.00
І. Шабатура, Нью Йорк	3.00	М. Донгеско, Рачестер	2.00
А. Шурко, Шікаго	3.00	Д. Черніченко, Патерсон	2.00
Г. Прохоренко, Шікаго	3.00	Г. Пастушенко, В. Шікаго	1.50
О. П. Бруклін	3.00	О. Пастушенко, Ірвінгтон	1.00
Г. Сорочинський, Філа.	3.00	М. Шапак, Дітройт	1.00
М. Мазар, Пассейк	3.00	Р. Гілий, Еммонгтон	1.00
Н. Преско, Річмунд	3.00	В. Омельченко, Нью Гейвен	1.00
М. Влох, Шікаго	3.00	Р. Фонт, Філадельфія	1.00
П. Вайро, Алікіна	3.00	А. Конач, Дітройт	1.00
В. Гнатюк, Балтімор	3.00	П. Ласковий, Аленгаві	1.00
О. Келлі, Дітройт	3.00	І. Даченко, Флінгінг	1.00
К. Зепко, Акрон	3.00	В. Бідула, Кемден	1.00
Д-р С. Веремчук, Вунсакет	3.00	М. Біла, Нью Йорк	1.00
О. Варенчик, Шікаго	3.00	М. Лотонський, Бронкс	1.00
А. Кравчук, Пассейк	3.00	А. Максименко, Бруклін	1.00
П. Іваквич, Бруклін	3.00	І. Слюсаренко, Філадельфія	1.00
Д-р Т. Завалик, Гітсвіл	3.00	О. Шапак, Нью Йорк	1.00
І. Михайлович, Монтісело	3.00	Р. Шалок, Бруклін	1.00
Г. Коболь, Шікаго	3.00	Р. Шерстюк, Шікаго	1.00
І. О. Кучмак, Гемстед	3.00	П. Герлях, Асторія	1.00
Г. Греско, Вренсінгтон	3.00	Т. Тос, Аленгаві	1.00
Р. Воробкевич, Дітройт	3.00	П. Теліа, Амстердам	1.00
Е. Крук, Пассейк	3.00	В. Гурал, Луїсвіл	1.00
В. Пеленський, Парма	3.00	С. Чепок, Нью Йорк	1.00
І. Миколаєвич, Вашингтон	3.00	Ф. Сабіньський, Ньюарк	1.00
Н.А. Шиняльський, Кіпленд	3.00	Л. Пошів, Шікаго	1.00
П. Малицький, Міда Вільд	3.00	К. Мрич, Перт Амбой	1.00
І. Уніт, Шікаго	3.00	П. Гасанський, Кемден	1.00
М. І. С. Когут, Нью Йорк	3.00	А. Бібел, Понгаставі	1.00
М. Овчар, Глендейл	3.00	А. Біскуп, Лорейн	1.00
К. Крачук, Вільсінгтон	3.00	І. Миколаєвич, Камсас С.	1.00
С. Януш, Філадельфія	3.00	В. Теодорович, Трой	1.00
Б. Покарпук, Шікаго	3.00	С. Криєн, Асторія	1.00
П. Березинський, Нью Йорк	3.00	С. Нісало, Бруклін	1.00
С. Телісенька, Парма	3.00	І. Жига, Лейквуд	1.00
О. Басараб, Молін	3.00	Т. Матвійчук, Бостон	1.00
М. Костиний, Лібурт	3.00	Н. Цуп, Салтсбург	1.00
В. Галюк, Бруклін	3.00	Т. Когут, Росел Парк	1.00
В. Дробітун, Врід Ін Генд	3.00	А. Лаба, Бруклін	1.00
І. Малай, Бетлехем	3.00	С. Гулявський, Кіпленд	1.00
Д-р І. Мостович, Ванерл Г.	3.00	А. Яновський, Гемстек	1.00
В. Ріхард, Нью Йорк	3.00	Р. Янів, Брікспорт	1.00
Д. Геса, Ілейфілд	3.00	Л. Гумал, Атлєборо	1.00
М. Обуховський, Миссуп	3.00	М. Чайковська, Гарфторд	1.00
В. Петрич, Понгаставі	2.00	Г. Вобонич, Гарфторд	1.00
В. Федорів, Шікаго	2.00	Н. Кубарич, Рачестер	1.00
Ф. Липецький, Дітройт	2.00		
І. Дочик, Гарфторд	2.00	Разом	\$ 320.50
І. Калініченко, Філадельфія	2.00	Разом	\$ 8,906.53
І. Богач, Гренд Райдс	2.00	Разом	\$ 4,227.05

ДНІ 11-го ЛЮТОГО 1961

амурно і бравноро гратиме оркестра „Амора“ на традиційних ВЕЧЕРИЦЯХ „ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ“...

Український Технічний Інститут в НЬО ЙОРКУ

712 East 9th Street — New York 9, N. Y.

— оголошує —

ЗАПИС СТУДЕНТІВ

на ВЕСНЯНІЙ СЕМЕСТР 1961 року

Канцелярія відкрита від 2 до 6 год. вечора, крім суботи.

ЗАПРОШЕННЯ

на

ПРИЙНЯТТЯ — ВІДКРИТТЯ

„GRAND OPENING“

FEBRUARY 2, 3 & 4th. 1961

UKRAINIAN RESTAURANT

105 St. Mark's Place — bet. 1st & Avenue "A" NEW YORK 9, N. Y.

З нагоди нової спільної, просимо Б.В. Пані і Панове, Приятелі й Гости прийти на Відкриття-Прийняття до нашої Гостиниці, де ми щиро Вас привітаємо і чемно обслужимо постаравшись про те, щоб Ви були задоволені, та почувалися добре і весело.

Ви матимете нагоду спробувати наших смачних страв і добрих напоїв, зустріти своїх друзів та знайомих. Найбільш вигідною для нас буде Ваша присутність, як в дні відкриття, так і в майбутньому.

Будь ласка, не погубіть нашим запрошенням, приходіть зі своїми приятелями та знайомими.

З глибокою пошаною до Вас, все Вам раді!

Мирон СТИНІШКІН і Микола ХОДОБА

Засновано 1920 р.

„КОВБАСНИК АГЕНЦІЯ“

НОТАРІАЛЬНЕ БЮРО

286 E. 10th Street New York 9, N. Y.

• ВСІ РОДИ ЗАВЕЗПЕЧЕНЬ;
• ПОСЕРЕДНИЦТВО ПРОДАЖУ РЕАЛЬНОСТЕЙ;
• ВПЕЛІ НА КОРАБЛІ І ЛІТАКИ ДО ВСІХ ЧАСТИН СВІТУ;
• ВСІХ ІМІГРАЦІЙНИХ СПРАВ;
• ПАКУНКИ ДО ВСІХ КРАЇН ЄВРОПИ І АЗІИ.
Міжнародні поштові перекази.

Федеральний і стейтський ПОДАТКОВИ ЗВІТИ (INCOME TAX)

Віра КОВБАСНИК-ШУМЕНКО Аліна ШУМЕНКО

Година:

10:00 рано до 7:30 веч.; Субота: 10:00 рано до 3:30 по пол.

ГРАТУЛЯЦІ І ПОБАЖАННЯ

У зв'язку з вітанням одного з найбільших футболістів в історії українського спорту, змагання УСТ „Трибу“

П. МИХАЙЛА НОГІ

зі спортсменкою „Трибу“

П-НОЮ УЛЯНОЮ ЧУМА

що відбудеться

у ФІЛАДЕЛФІ, в українській католицькій Катедрі, в СУВОТУ, 4-го ЛЮТОГО 1961 року.

спішно, разом з усією Українською Громадою Філадельфії і з-поза неї — еклети Молоді Парі, наші щиро сердечні грації.

Спасибом з Тобою, Дорогий Михайле, на порозі Твого нового життя, так само сердечні, як це було на футбольних гризах Америки 1959-60 років, під час бою за славу українського імені, зокрема, в бою за чемпіонат ЗДА і за Українську Першість у футболі цілої Америки.

Хай Вас Обес, Михайле і Уляно, благословить Господь і Ваші Родичі на шляху Вашого нового життя, а ми іскливо до Вас в імені тисячів і десятків тисяч Ваших симпатиків —

ЩАСЛИВИ БУДЬТЕ!

3 НАУКОВИХ КОНФЕРЕНЦІЙ УВАН У ЗДА

Доповідь професора
З. Бжезінського„Враження з подорожі
по Україні“

15 грудня 1960 р. президент УВАН у ЗДА, проф. Ю. В. Шерелов представив присутнім доповідача, професора Колумбійського університету З. Бжезінського, як фахівця у проблемах Совєтського Союзу і автора кількох книжок, зокрема, „Безперервна чистка в Совєтському Союзі“ і „Совєтський блок: єдність і боротьба“.

Доповідач заявив, що його доповідь не претендує на повноту, також це не є огляд, базований на систематичних спостереженнях. Це лише побіжні враження подорожного. Проф. З. Бжезінський відвідував Україну в 1956 і в 1960 роках. За чотири роки помітив різницю в бків покращення побутових умов. Україна відрізняється від решти Совєтського Союзу своєю ясравістю, жвавістю, меншою стандартизацією життя. Загальне враження від Совєтського Союзу — сирій стандарт, уніфікація, що впадає у вічі у всьому, зокрема у стандартній одежі і в стандартному способі мислення. Київ не такий, у ньому відчувається подух з Заходу, життя вібує. Життя одягнені краще, ніж будь-де в Совєтському Союзі, хоч у Львові це краще.

Доповідач під час подорожі зустрічав туристів американських і канадських українців. Більшість з них їхали до Совєтського Союзу підготувані побачити саме чорне. Але тепер картина життя значно змінилася, і це дивувало туристів. На думку проф. Бжезінського, час брутального терору пройшов. Тепер совєтський режим вистроїв життя країни в рямці контролю і автономії.

За спостереженнями проф. Бжезінського, українська мова занепадає в містах України. У Харкові української мови

не чути, у Києві її чути мало. У Львові може половина людей говорить по українськи. Як приклад, доповідач розповів про свої відвідини Парку культури і відпочинку у Києві. У цьому чуді української природи, на горбах над Дніпром, української мови не чути. Мистецька програма, розваги, розмови молоді між собою — все російською мовою.

Професори Львівського університету говорили з проф. Бжезінським українською мовою і заперили його, що викладання в університеті відбувається українською мовою, але він дізнався пізніше, що це частина лекцій читається російською мовою.

У Києві почувастся інтерес до ідей Заходу. Зокрема цікаво, що польські газети, які, як відомо, є менш суворо цензуровані, ніж совєтські, зразку ж розкпуюються в Києві. На загал, доповідач мав враження, що совєтська держава виховала кадри, що вважають її своєю.

Проф. Бжезінський показав ряд кольорових фотографій Києва, Львова, Криму та інших частин Совєтського Союзу. У Києві чисті вулиці, багато нових будов, здебільшого без всякого архітектурного стилю, зокрема на околицях вийшли квартали нових житлових будинків. Новина останніх років — кав'ярні на відкритому повітрі на центральних вулицях міста. На дніпровський пляж кожної години відходить катер: фотографії показали і катер, і дніпровський пісок з купальниками. Люди багато на знімках: молільники у церкві найбільше старші жінки, натовп на вулицях — люди одягнені скромно, але не бідно, зрідка елегантні жінки. На фотографіях Львова нових будинків не видно. Вулиці міста впопудковані, чисті.

Після доповіді було багато запитань, на які доповідач дав докладні відповіді.

Л. Д.

„Санта Марія“ чекає перед бразилійським портом на вирішення її долі

Генрік Гальвао, ліворуч, приймає журналістів в капітанській кабіні захопленої ним „Санта Марії“

Ресіфе. — Захоплені португальськими з мовниками, противниками режиму прем'єра Салзара в Португалії, великий пасажирський корабель „Санта Марія“ заволодів безпосередньо перед входом до бразилійського порту Ресіфе та чекає, поки закінчиться переговори між провідником новітніх піратів, сотником португальської армії Генріком Гальвао та новим бразилійським президентом Жакіно Калдасом. Генрік Гальвао не був вдоволенний заявою бразилійського президента, що Бразилія поведеться супроти „Санта Марії“ і змовників, які захопили її, згідно з обов'язковими договорами та зажадав конкретної обіцянки, що йому дозволять — після висадження в порті всіх 560 пасажирів — вільно відплисти назад. Американський контр-адмірал Смит, який спонукав Гальвао наблизитися до Бразилії, тримається осторонь теперішніх переговорів між бразилійцями та змовниками, панамі корабля „Санта Марія“. Не відомо, що станеться з 230-членною залогою: чи дозволять їй також висісти, чи членів залози захоче покинути корабель, а скільки їх заявить свою солідарність з змовниками, та, найголовніше, чи дозволить взагалі на те, щоб теперішні володарі того корабля, власності португальської корабельної компанії, забрали знову корабель на широке море. Американський підводний човен „Морський вовк“ і чотири ніщальники стежать, щоб „Санта Марія“ знову не „зникла“ на широкій воді південного Атлантики.

Конгресмен Волтер заявляє, що замало є охочих їхати до ЗДА

Вашингтон. — Голова Палати Комісії для імміграції Конгресмен Волтер заявив: „Вони не зможуть знайти стільки втікачів в Європі, навіть тоді, коли б подали оголошення до всіх європейських часописів“. Запропоновані кандидати на нових іммігрантів сенаторами Джеймсом і Кітінгом мали б прибувати до ЗДА поза квотами, які є призначені для окремих держав. Новий законопроект внесли сенатори — республі-

Дж. Е. Вебб найменований на голову Крайової Аеронавтичної Адміністрації

Вашингтон. — Президент Кеннеді 30-го січня повідомив про найменування на голову Крайової Аеронавтичної і Космічної Адміністрації 54-річного колишнього урядовця в адміністрації Трумана Джеймса Едвіна Вебба. Вебб був директором бюджету в 1946 - 1949 роках, а після того до 1952-го року був підсекретарем в державному департаменті. Він є правником і бізнесменом, але заявив журналістам, що здавна цікавиться проблемами космічних просторів. Заступником Вебба буде д-р Г. А. Драйден, який досі був на тому самому становищі. У Вашингтоні говорять про те, що Кеннеді має найменувати на голову Крайової Корпусу Миру свого швагера шнакгоського підприємця Серджента Шпрера, молодшого, який брав участь в кампанії за вибір Кеннеді на президента.

Члени Корпусу Миру мали б, як інженери і як учителі до- помагати недорозвиненим кра- їнам, збільшувати там освіту та сприяти до росту еко- номіки.

● Д-р Роберт Сервантос, західно-німецький адвокат, який займається за оборону влітку Алоїза Ахмана, який відповідав за винищення 6-х мільйонів життів, заскаржив до суду уряд Аденауера за відмову дати йому фонди на оборону проти нацистів. Сервантос раз-ураз летить до Ізраїлю на побачення з Ахманом у в'язниці і для студіювання актів, а рідня Ахмана не має стільки грошей, щоб покрити ті кошти.

● В Північній Ірландії, яка належить до Англії, поліція постріляла в ногу католицького духовника під час облоги на революційній Ірландії, що борється проти англійської адміністрації. Поліція виправдувала себе тим, що духовник не звертав уваги на поліцейські заборони, порубав на шляхах.

ПРАЦЯ

HELP WANTED MALE

СУПЕРІНТЕНДЕНТ

Підружжя. — Малий апартаментний дім, оліивний огрівач # 4, 3 кімн. апартаменти. Вруклин. Телефон: SH 8-8722

ОГОЛОШЕННЯ

ВІДДІЛІВ

Українського Народного Союзу

СУБОТА,

4-го ЛЮТОГО 1961

ВРУКЛИН, Н. П. — Місячні Збори Т-ва „Хмельницького, Вільд 155, в залі УН-Дому, при 760 Стейт вул., в год 7-й веч. — Склад Управ- на на 1961 р.: М. Фединашин, предс.; Н. Степан, заст. предс.; М. Гурник, касир; Н. Колодій, рек. секр.; І. Вудяк, фін. секр. Контр. Комісія: П. Гадик, К. Науменко, Д. Степан. Опікуни хворих: Н. Олійник, М. Павук, А. Стеч. Директор і господар: І. Сетник. Хорунжий: Ілько Фучак.

П'ЯТНИЦЯ,

10-го ЛЮТОГО 1961

ПІРТ АМБОН, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва „Запорозького, Вільд 155, в залі УН-Дому, при 760 Стейт вул., в год 7-й веч. — Склад Управ- на на 1961 р.: М. Фединашин, предс.; Н. Степан, заст. предс.; М. Гурник, касир; Н. Колодій, рек. секр.; І. Вудяк, фін. секр. Контр. Комісія: П. Гадик, К. Науменко, Д. Степан. Опікуни хворих: Н. Олійник, М. Павук, А. Стеч. Директор і господар: І. Сетник. Хорунжий: Ілько Фучак.

Цінаво для

МУНЧИН

Не можете правильно виконувати ніякої праці без енергії й спонук. Дуже часто кепське харчування не дає відповідної кількості харчових елементів, продукуючих енергію. Не здаючи собі з цього справи, Ви можете позбавити себе того важливого джерела енергії і на цьому терпіти. Наша продуктивність та Ваше задоволення життєвими справами. У таких випадках допоміжним додатком до Вашого харчування є така вітамінна формула, яка добуває елементи, що їх має замало або не має зовсім.

Поручаємо Вам формулу, знамену TYNOL, що є властиво малою таблеткою, яка проте вміщує в собі щоденну вітамінну пайку, потрібну дорослому чоловіку для присвоєння йому відповідної енергії. Якщо причини- те не оголошення до замовлення, викладеного на подану тут адресу, то пошта поверне Вам запас достаточний на цілий місяць, при чому щойно після отримання посилки заплатите поштареві лише \$4.63, при доставі. ВНИЙШІ СЬОГОДНІ.

Покажіть своє прізвище й адресу і візьміть оголошення на таку адресу.

TYNOL CO.
Box 321, Dept. 1,
Croton on Hudson, N. Y.

ПАДІТЬ У ЛЕГКИХ СПОСІБ

КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ

ЧЕРЕЗ ПЕРЛО СЕВІНГ

I HAVE IN AMERICA

BUY U.S. SAVINGS BONDS

REAL ESTATE

3 причини вибуди продати своє. 2-род., відокремлений, 1-річний ДІМ, цільний мурований „split level“ підвал, гараж, 2 машини до миття посуду, „air cond.“ і поверх 8 кімнат — кожний поверх. Догляде положення. Додаток \$160 з год. поверху. Телефон: VI 9-5318

ДОМИ — ІНВЕСТИЦІЇ — МОРТГЕДЖІ

БЕЗКОШТОВНІ, ФАХОВІ ПОРАДИ.

Найбільше українське бюро на Кіліні, яке не накладає коштів за оформлення мортгеджів.

ФАХОВЕ ВИГОТОВЛЕННЯ

ВСІХ ПОДАТКОВИХ ЗВІДОМЛЕНЬ

Income Tax Returns

СПЕЦІАЛЬНІ ПРОПОЗИЦІЇ:
RICHMOND HILL — 2-род., мур. дім (новий) — \$24,000.
PROSPECT PARK — 6-род., мур. дім — \$24,500.

В змій ціни нижчі — купуйте тепер.

UNITED REAL ESTATE CO.

В. КУЗЬМИНСЬКИЙ

170-13 Hillside Avenue — JAMAICA, L. I.
Tel.: OL 8-6330

УКРАЇНСЬКІ БАТЬКИ!

ПРИДАЙТЕ ДЛЯ ВАШИХ ДІТЕЙ

„ШЛЯХ ВЕЛЕТНЯ“

— Ілюстровану розповідь про життя ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, відомої української поетеси Наталі Ліванької-Холодної.

що появилася у В-ві П. М. Борецького. Книга для великого формату, на крейдному папері, в 67-ма оригінальними ілюстраціями, в твердій оправі і люксовому оформленні — подумана також, окрім шкільної сторінки — своїм прекрасним виглядом викликати любов до української книжки в серцях українського достоту.

● Ціна в якості тільки \$3.50 ●

Замовлення салі:

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ЮРІЙ ЖЕРАРДОВИЧ КОЛЛАРД

(Закінчення зі стор. 2-ої)

конувати, і тому перемогла мелодія Вербського. Та й, адзасте мені, тепер уже, крім О. Коваленка, А. Жука, В. Дорошенка та може ще декількох, ледве чи хто й знає мелодію до слів „Ще не вмерла“ за М. Лисенком.

Інж. Коллард знав безліч народних пісень, що з них деякі ніде, мабуть, і дотепер не записані, як наприклад „Не ходи козаче“.

Належав Юрій Жерардович до тієї генерації, з якої лишилися в живих лише одиниці. З цим найстаршим поколінням відходить також у небутий неповторний період минулого і початку цього сторіччя, коли українці на Наддніпрянщині ставили свої перші свідомі політичні кроки в організованій формі. Перейшовши з того часу дві великі революції нашого світогляду, ми не дуже тепер схильні притягувати увагу минулому, але все ж такі покоління, до якого належав Юрій Коллард, вивело на своїх плечах українську самостійницьку ідею і закрило та закулізувало її в 1917 - 20 роках.

(Кінець)

Короткі Вісті

● В Англії с 21 автономних університетів і три коледжі з 106,000 студентів. Уряд призначив \$75 мільйонів на поширення університетських будинків і мешкальних доміїв для студентів, щоб збільшити їх число до 170,000 протягом 10-х років.

● Агенти уряду консервації повідомляють, що цього року внаслідок морозів і сніжів гинуть із голоду олені в лісах, бо не можуть знайти корму. Звичайно олені зимують живлячись корою і бруньками дерев, але цього тепер вони не можуть робити, бо дерева мають замерзлу кору. Коло Стемфорду, Коннектикут, знайдено розбитого автомобіля, який повинен важити принаймні 150 фунтів, а важив тільки 50. Щоб як-так наїстися, олень мусить обгризати принаймні 5 фунтів кори або бруньок.

● З Джорджії повідомляють, що експрезидент Азенгавер в дні 30-січня полова на перепели разом із двома господарями, колишнім секретарем скарбу Джорджом М. Гомфрі, і не мав часу, щоб слухати першого звернення про Стан Уні, яке вголосив новий Президент в Конгресі ЗДА. Азенгавер полова перед полуднем і після другого сніданку, бо перед полуднем не вдалося застрелити дозволених ловцями законом двох перепелів.

● В Осесмії — страхотливому капелі „Amphit“ за національної окупації в Польщі, відбулась жидівсько-польська маніфестація, під час якої 32-річний рабін Давід Іфрефер з сестрою Нью Йорк славил вінок під пам'ятником в честь жертв німецького терору. Іфрефер сам був в'язнем в Ашвіліці втратив там своїх батьків.

Посмертні згадки

Микола СЕНІВ, — член Т-ва

ім. І. Франка, Вільд 266 УН-Союзу в Амстердамі, Н. Н. помер, по короткій хворобі в лікарні, в дні 16-го січня 1961 р. Миколай народився 1898 р. в м. Дорогобич, Зах. Україна. До ЗДА прибув 1950 р., а до УНСОУ вступив 1951 р. Похоронив жальцем прибути друзині Анастасія, одного сина М. Бабика, дочку Лідію Вазар і 5 синів, з брата в країні та родину. В час першої світової війни, молодий ще юнак, брав участь в боротьбі за визволення України і не диво, що так громадно прийшли віддати йому останню прислугу та відправили на вічний спочинок його Похоронили по зброї. Миколай належав також до церковного хору, який також віддав Похоронному останню прислугу, брав участь в Службі Божій. Похорон відбувся 19-го січня цього року, із пох. заведення до церкви св. о. Миколая, на цвинтар св. о. Миколая, при участі Родни, Союзників і Приятелів. — В. П. П.

В. Труфін, секр.

Меланія Катерина ЮСЬКІВ — членка 316 Вільд. УНСОУ в Рочестері, Н. Н., померла в дні 20-го січня 1961 р., на 42 році життя. Похорона народилася 1918 р. в селі Подуцеліна, пов. Перемишляни, Зах. Україна. До УНСОУ вступила 1952 р. Похорона була скромною, працювала та дбайливо матір своїх дітей, яких поховала у рідному селі: дочка Сестра Олійник, Наю Никольську і сина Миколу, чоловіка Володимира, 2 сестри в Україні, брата та 3 синів. Похорон відбувся в понеділок, 23 січня 1961 р., при участі Родни, Членів Т-ва, Знайомих і Приятелів. Похорона похована на цвинтарі Holy Sepulchre. — В. П. П.

Управна Т-ва

Марія ГРАБАР, членка Б-ва св. Юрія, Вільд. 160 УНСОУ в Джамеї, Н. Н., упокоїлась в Бозі 28-го листопада 1960 року. Похорона народилася 1888 р., в селі Помішлятих, пов. Ротатин, Зах. Україна. До УНСОУ вступила 1926 р. Похорона померла в сестрі Нью Джерсі, похоронили 2 одружених синів, 2 дочок та внучку. Тіло останки Похорона не перенесли до Флешинг Сеттері, коло мужа. — В. П. П.

М. К.

У НАШІЙ КНИГАРНІ

можна набути

Проф. В. КАТРАНА:

ГРАМАТИКА

української мови

Фонетика і морфологія
Видання: Мангайм 1946.

Ціна — \$1.00

„SVOBODA“
81-83 Grand Street
JERSEY CITY, N. J.

Uncle Sam guarantees almost double your money back

when you hold U. S. Savings Bonds for 17 years, 9 months

A \$25 U. S. Savings Bond (cost \$18.75) doesn't stop growing when it reaches \$25. Keep it tucked away, and you'll collect \$36.25. This means you get \$1.93 for every \$1 you invest — when you hold Savings Bonds 10 years beyond maturity.

A savings windfall. This extension permits you to get up an attractive plan for extra income or retirement.

For example, if you put \$75 into Savings Bonds every month for 7 1/2 years, you collect \$100 a month for 7 1/2 years.

But wait 10 more years, and you'll collect \$145 a month for 7 1/2 years. Added amount you collect: \$4,185.

The added beauty of Savings Bonds. U. S. Savings Bonds can

be bought on the "installment" plan for as little as \$1.25 a week where you work. You can get your money anytime with interest. And if your Bonds are destroyed, the Treasury replaces them free.

You save more than money with U. S. Savings Bonds. You help keep our country strong so you can enjoy the things you're saving for.

You save more than money with

U.S. SAVINGS BONDS

Buy them where you work or bank

For 30 years America's newspapers have published Savings Bonds ads at no cost to the Government. The Treasury Dept. is grateful to The Advertising Council and this newspaper for their patriotic support.

THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
& "SVOBODA" UKRAINIAN DAILY

ТАРЗАН, ч. 4595. Втеча Кольна.

Розлучений і на все рішечний Кольп тримав в належній віддалі пігмів, стріляючи з пістолу.

Він швидко добився до бра-

ми, збивши з ніг вартового...

BAKKA Company
DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: OR 3-3333 New York City
На ДАРУНКИ:
різьба, вишиванка, кераміка
у великому виборі.

КРЕВЕН
з широким стилем України та
Північного Сибіру, пошукують
своє рідне, яке вихала до
Америки (ЗДА), це перед пер-
шою світовою війною в особі:
Михайла МАКОВИЧА, як та-
кож ФІДЕЛЬ шукає сестру Па-
но, замужку ФОРТУНА та її
мужа Зигмунта, всі з села Уте-
лінов, пов. Лівськ, Зах. Україна.
Іван ЛЯХОВИЧ, прозваний
КАБІН з села Рівня, Сіверно
Андрійска ЗАГАЧЕВСЬКИЙ, з
села Лобова, пов. Лівськ, Зах.
Україна. Зголошення прохасмо
слати на адресу:
John SZWEDA
114 Poplar Street
Philadelphia 23, Pa.

MOVIES — THEATRE
ПОСЛІДНІЙ ДЕНЬ!
ВИМКОВИЙ ПОКАЗ!
„Земля“
фільм-драма
AMERICAN THEATRE
238 E. 3rd Street — N.Y.C.
(Between Aves. "B" & "C")
Canal 8-6875

НАПРАВКЕ
Всі часті до направи початку,
зупинки, закінчення, відпочинок,
справляти парю в гарячому во-
дою, як також усім новим людям
можете дістати в
STOVE MFRS CORP.,
182-186 Mulberry Street,
Newark 1, N. J.

Перероблені
МАШИНИ
ДО
ПИСАННЯ
англійські, ціна \$25.00. Має-
мо також лопі і перероблені
українські машини. Рахунок
указати машини. Обслуговує
агентів.
ALC LANGUAGES
TYPEWRITER COMPANY
119 W. 23rd St. (6-7 Ave.)
New York, N. Y.
Phone: CHelsea 3-8086

Український Народний Союз і
„Свобода“ це твердий україн-
ський у відношенні сати, ід ва-
лять за собою 65-літню історію
спротиву в політичній, со-
ціальної та культурних на-
правках нашої боротьби
в Америці.

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЦПР-1 ЧЕСНА
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура
Модерна каляна до уякту
ДАРОМ.

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568